

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Departament Zdrowia

KZD.410.1.5.2024

Pan
Szymon Łukasz Chrostowski
Prezes Zarządu
Fundacja „Wygrajmy Zdrowie”
im. Prof. Grzegorza Madeja
ul. Piękna 28/34 lok. 53
00-547 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/24/001 Wykonanie budżetu państwa w 2023 r. – wykorzystanie dotacji z budżetu państwa część 46-
Zdrowie oraz ustalenie rezultatów i efektów rzeczowych

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Zdrowia
ul. Filtrów 57, 02-056 Warszawa
tel. 48 22 444 55 17, kzd@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Fundacja „Wygramy zdrowie” im. prof. Grzegorza Madeja ¹ , ul. Piękna 28/34 lok. 53, 00-547 Warszawa, KRS: 0000242845
Kierownik jednostki kontrolowanej	Szymon Łukasz Chrostowski, Prezes Zarządu, od 10 marca 2020 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ² .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Zdrowia
Kontroler/Kontrolerzy	1. Tomasz Marcin Grudziński, Główny specjalista kp., upoważnienie do kontroli nr KZD/9/2024 z 24 stycznia 2024 r. 2. Marcin Czyżewski, Specjalista kp., upoważnienie do kontroli nr KZD/10/2024 z 24 stycznia 2024 r. <p style="text-align: right;">(akta kontroli str.1-2)</p>

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	Celem kontroli było dokonanie oceny pod względem legalności i gospodarności wykorzystania przez Fundację dotacji celowej z budżetu państwa część 46-Zdrowie na realizację zadania z zakresu zdrowia publicznego w ramach Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025.
Zakres kontroli	Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych: <ul style="list-style-type: none">– analizy wykorzystania i rozliczenia dotacji,– analizy stopnia realizacji zadań oraz efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania otrzymanej dotacji,– szczegółowej kontroli próby wydatków sfinansowanych ze środków dotacji,– analizy prawidłowości sporządzenia merytorycznych i finansowych sprawozdań z realizacji zadań.

¹ dalej: Fundacja.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

III. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie prawidłowość wykorzystania dotacji z budżetu państwa z części 46-Zdrowie oraz ustalenie rezultatów i efektów rzeczowych w Fundacji „Wygrajmy zdrowie” im. Prof. Grzegorza Madeja.

Uzasadnienie oceny ogólnej

O negatywnej ocenie NIK zdecydował przede wszystkim brak należytego nadzoru ze strony Fundacji nad prawidłowością realizacji działań wynikających z umowy zwartej z Ministrem Zdrowia⁴. Dodatkowo negatywną ocenę NIK uzasadnia fakt realizacji wszystkich zadań przez podwykonawców a nie Fundację. NIK nie kwestionuje możliwości realizacji części działań przez podwykonawców, jednakże zauważa, że sposób jej realizacji, polegający na przekazaniu do realizacji wszystkich zadań podmiotom innym niż oferent wybrany w toku konkursu w praktyce pozbawił Fundację możliwości pełnienia bieżącego nadzoru nad realizowanymi zadaniami. Budzi to wątpliwości, co do roli Fundacji jako faktycznego realizatora działań w ramach otrzymanej dotacji z budżetu państwa.

Było to działanie niezgodne ze złożoną ofertą, zgodnie z którą Fundacja miała realizować poszczególne zadania przy wykorzystaniu zasobów własnych. Przekazanie nadzoru nad realizacją zadań prywatnej osobie trzeciej, podobnie jak powierzenie podwykonawcy pełnienia funkcji kierownika projektu, wskazują jednoznacznie, że Fundacja nie była faktycznym realizatorem umowy zawartej z Ministrem Zdrowia.

W ocenie NIK taka forma sprawowania nadzoru skutkowało powstaniem nieprawidłowości, polegających przede wszystkim na wykazaniu błędnych danych w sprawozdaniach stanowiących podstawę rozliczeń oraz niedochowaniu wymogów formalnych dotyczących osób uczestniczących w szkoleniach. W związku z powyższym NIK negatywnie oceniła:

- prawidłowość i zasadność rozliczenia kwot dotacji wykazanych w dokumentach składanych do Ministra Zdrowia oraz
- poziom wykonania zadania przewidziany na 2023 r. w zakresie osiągnięcia zakładanych rezultatów realizacji zadania.

Z analizy danych dotyczących osób faktycznie przeszkolonych wynika, że wbrew informacji zawartej w sprawozdaniu merytorycznym nie została osiągnięta zakładana wartość wskaźnika liczby przeszkolonych osób w 2023 r. W związku z powyższym w ocenie NIK poziom jego wykonania nie spełniał postanowień umowy z Ministrem.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w zakresie sposobu realizacji projektu w 2023 r. i jego rozliczania NIK stwierdziła brak spełnienia postanowień § 5 ust. 1 zawartej umowy z Ministrem w zakresie należytej staranności realizacji przedmiotu umowy.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu faktycznego

Decyzją komisji konkursowej z 29 sierpnia 2022 r. Fundacja została wybrana na realizatora zadania z zakresu zdrowia publicznego pn. *Działania edukacyjne skierowane do pacjentów z cukrzycą oraz ich rodzin i opiekunów mające na celu*

³ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2023 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

⁴ Umowa Nr 6/4/85195/NPZ/20224291/719 zawarta 30 września 2022 r. na okres do nie później niż 31 grudnia 2025 r. (dalej: „umowa z Ministrem”).

ograniczenie powikłań cukrzycy oraz poprawę jakości i długości życia chorych (zadanie 4) w ramach Celu Operacyjnego nr 1 pn. *Profilaktyka nadwagi i otyłości Narodowego Programu Zdrowia 2021-2025*⁵. Minister Zdrowia⁶, 30 września 2022 r., zawarł z Fundacją jako realizatorem umowę⁷. Kwota dotacji na 2023 r. wyniosła 1985,7 tys. zł i została przekazana Fundacji⁸ na wyodrębniony rachunek bankowy dla zadań finansowanych w ramach projektu, co było zgodne § 2 ust. 9 umowy z Ministrem.

Szczegółowa analiza 100% poniesionych wydatków dotyczących 2023 r. wykazała, że Fundacja nie realizowała zadań samodzielnie. W celu realizacji projektu zawarto w 2022 r. osiem umów, przekazując faktyczną realizację wszystkich zadań niżej wymienionym podwykonawcom, co skutkowało m.in. naliczaniem wyższych stawek VAT w przypadku odsprzedaży usługi zakupionej pierwotnie przez podwykonawcę od innego podmiotu (np. catering) – co było niezgodne ze złożoną przez Fundację ofertą, o czym szerzej w sekcji stwierdzone nieprawidłowości:

- SED Stowarzyszenie Edukacji Diabetologicznej na podstawie dwóch umów prowadziło proces rekrutacji uczestników działań szkoleniowych⁹ (wydatki w 2023 r. wyniosły 126,0 tys. zł) oraz organizowało i przeprowadzało szkolenia¹⁰ (wydatki w 2023 r. wyniosły 852,0 tys. zł). Zakres terytorialny realizowanych działań był zgodny ze złożoną przez podwykonawcę ofertą. Wybór został dokonany w wyniku złożonych ofert w oparciu o zamieszczone na stronie Fundacji zapytanie ofertowe. Działanie w tym zakresie spełniło, przewidziane w § 5 ust. 1 umowy z Ministrem, wymogi dotyczące zachowania zasady konkurencyjności i przejrzystości.
- Specmed Profilaktyka Sp. z o.o. umowa zawarta 30 września 2022 r. w zakresie prowadzenia procesu rekrutacji uczestników działań szkoleniowych, wydatki w 2023 r. wyniosły 52,2 tys. zł. Umowa obejmowała teren trzech województw. Zakres terytorialny realizowanych działań był zgodny ze złożoną przez podwykonawcę ofertą. Wybór został dokonany w wyniku złożonych ofert w oparciu o zamieszczone na stronie Fundacji zapytanie ofertowe. Działanie w tym zakresie spełniło, przewidziane w § 5 ust. 1 umowy z Ministrem, wymogi dotyczące zachowania zasady konkurencyjności i przejrzystości.
- Specmed Sp. z o.o. umowa zawarta 21 października 2022 r. na organizację i przeprowadzenie szkoleń, wydatki w 2023 r. wyniosły 368,7 tys. zł. Umowa obejmowała obszar trzech województw. Zakres terytorialny realizowanych działań był zgodny ze złożoną przez podwykonawcę ofertą. Wybór został dokonany w wyniku złożonych ofert w oparciu o zamieszczone na stronie Fundacji zapytanie ofertowe. Działanie w tym zakresie spełniło, przewidziane w § 5 ust. 1 umowy z Ministrem, wymogi dotyczące zachowania zasady konkurencyjności i przejrzystości.
- Osobą prywatną (umowa z 30 września 2022 r.) na prowadzenie ewaluacji projektu¹¹. Kwota wydatków na 2023 r. wyniosła 72,0 tys. zł. Kwota wydatków mieściła się w ramach planu rzeczowo-finansowego na 2023 r. w odniesieniu do

⁵ Dalej: „projekt”.

⁶ Dalej: „Minister”.

⁷ W kwocie nie przekraczającej 7825,4 tys. zł ze wskazaniem planowanych do przekazania środków finansowych w każdym roku jej realizacji.

⁸ Kwota dotacji została przekazana na rachunek dotacji 26 maja 2023 r.

⁹ Umowa z 30 września 2022 r.

¹⁰ Umowa z 21 października 2022 r.

¹¹ Łączna kwota na realizację działania (do 31 grudnia 2025 r.) określona została w kwocie 240,0 tys. zł.

tego działania. Wybór oferenta został dokonany w wyniku złożonej oferty w oparciu o zamieszczone na stronie Fundacji zapytanie ofertowe. Działanie w tym zakresie spełniło, przewidziane w § 5 ust. 1 umowy z Ministrem, wymogi dotyczące zachowania zasady konkurencyjności i przejrzystości.

- Edu&Science Karol Pawlak umowa z 30 września 2022 r. na prowadzenie superwizji działań szkoleniowych¹². Kwota wydatków na 2023 r. wyniosła 144,0 tys. zł. Kwota wydatków mieściła się w ramach planu rzeczowo-finansowego na 2023 r. w odniesieniu do tego działania. Wybór oferenta został dokonany w wyniku złożonej oferty w oparciu o zamieszczone na stronie Fundacji zapytanie ofertowe. Działanie w tym zakresie spełniło, przewidziane w § 5 ust. 1 umowy z Ministrem, wymogi dotyczące zachowania zasady konkurencyjności i przejrzystości.
- PR Institute Beata Ambroziewicz umowa z 30 września 2022 r. na wykonywanie usługi kierownika projektu. Kwota wydatków na 2023 r. wyniosła 59,9 tys. zł. Kwota wydatków mieściła się w ramach planu rzeczowo-finansowego na 2023 r. w odniesieniu do działania dotyczącego kosztów zarządzania projektem. Wybór oferenta został dokonany w wyniku złożonej oferty w oparciu o zamieszczone na stronie Fundacji zapytanie ofertowe. Działanie w tym zakresie spełniło, przewidziane w § 5 ust. 1 umowy z Ministrem, wymogi dotyczące zachowania zasady konkurencyjności i przejrzystości.
- Szymonem Chrostowskim¹³ (umowa z 30 września 2022 r.) na nadzór merytoryczny projektu, pełniącym jednocześnie funkcję Prezesa Fundacji. Kwota wydatków na 2023 r. wyniosła 192,0 tys. zł. Przed zawarciem tej umowy Fundacja nie zamieściła ogłoszenia i nie dokonała wyboru na podstawie oferty. Przedmiotowa umowa została zawarta z naruszeniem zasad reprezentacji wynikających ze statutu Fundacji, o czym szerzej w *sekcji stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 3-156, 159-163, 224-487, 591-602, 650-660)

Uchwałą Zarządu Fundacji Nr II/2021 z 22 grudnia 2021 r. wprowadzono politykę rachunkowości, w której określono konto analityczne dedykowane kosztom działalności statutowej nieodpłatnej – dotacje, co było zgodne z § 3 ust. 8 umowy z Ministrem.

(akta kontroli str. 191-223, 159-163)

Na rok 2023 kwota dotacji wyniosła 1985,7 tys. zł. z czego wykorzystano 99,9% (tj. 1983,0 tys. zł). Niewykorzystana kwota dotacji w wysokości 1,9 tys. zł została zwrócona 12 stycznia 2024 r. na rachunek Ministra zgodnie z postanowieniami umowy z Ministrem. Działania realizowane i finansowane w ramach projektu mieściły się w zakresie merytorycznym dotyczącym edukacji skierowanej do pacjentów z cukrzycą oraz ich rodzin, co spełniło wymogi § 2 ust. 2 umowy z Ministrem.

(akta kontroli str. 73, 154-190, 246-251, 274-279, 300-314, 337-352, 365-388, 401-424, 441-456, 471-487)

Realizację zadań zgodnie z postanowieniami umowy (*załącznik nr 2 Harmonogram realizacji zadania*) przewidziano w każdym kwartale 2023 r. w zakresie: prowadzenia szkoleń w tym rekrutację grup szkoleniowych, ewaluację szkoleń obejmującą również wprowadzenie ankiet do bazy oraz ponoszenia kosztów zarządzania projektem.

¹² Łączna kwota na realizację działania (do 31 grudnia 2025 r.) określona została w kwocie 480 tys. zł.

¹³ Jako osobą prywatną.

Zgodnie z przedłożonymi do Ministra trzema harmonogramami szkoleń realizowanych w ramach projektu w okresie kwiecień-czerwiec, lipiec-wrzesień oraz październik-grudzień wskazano rozpoczęcie realizacji cykli szkoleniowych z początkiem kwietnia 2023 r.¹⁴ Zgodnie z umową realizator zobowiązany był do informowania Ministra o wszelkich wydarzeniach organizowanych w związku z realizacją umowy¹⁵ na 14 dni przed organizacją wydarzenia (warsztaty, spotkania, konferencje, itp.). Fundacja nie dopełniła tego obowiązku, o czym szerzej w sekcji *stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 3-25, 84-101)

Stosownie do § 3 ust. 1 umowy Fundacja zobowiązana była do przedkładania okresowych sprawozdań merytorycznych z realizacji zadania za dany okres rozliczeniowy. Za 2023 r., zgodnie z załącznikiem nr 2 *Harmonogram realizacji zadania*, przewidziano przekazanie sprawozdań merytorycznych za okres: styczeń-czerwiec do 17 lipca 2023 r., lipiec-wrzesień do 15 października 2023 r, oraz październik-grudzień do 12 stycznia 2024 r.¹⁶ Jednocześnie w załączniku wskazano termin 15 stycznia 2024 r. jako datę złożenia sprawozdania merytorycznego za 2023 r. Sprawozdanie za trzeci kwartał oraz roczne zostały złożone odpowiednio 15 października 2023 r. i 15 stycznia 2024 r. tj. zgodnie z umową. Sprawozdanie za pierwsze półrocze zostało przekazane z opóźnieniem, o czym szerzej w sekcji *stwierdzone nieprawidłowości*. Pomimo nieterminowego przedłożenia sprawozdania Minister nie naliczył kar umownych określonych z § 6 ust. 2 umowy z Ministrem.

(akta kontroli str. 30-35, 102-153)

Fundacja na podstawie otrzymanych od podwykonawców faktur oraz załączonych do nich protokołów z realizacji przedmiotu wykonania umowy przedłożyła Ministrowi rozliczenie z realizacji umowy za 2023 r. Wykazano w nim większą liczbę uczestników szkoleń niż wynikało to z list obecności. Świadczy to o rozliczeniu zawyżonych kosztów w zakresie realizacji szkoleń, o czym szerzej w sekcji *stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 102-153, 574-591, 650-660)

Przedkładane do Ministra sprawozdania okresowe oraz roczne wykazywały różne dane w zakresie liczby szkoleń i osób przeszkolonych¹⁷, niezgodne z danymi wynikającymi z list obecności potwierdzających realizację szkoleń oraz prowadzonej bazy ankiet¹⁸. Zgodnie z planem rzeczowo-finansowym¹⁹ Fundacja prowadziła w formie elektronicznej bazę ankiet (wejściowych i wyjściowych) na podstawie formularzy wypełnionych przez uczestników szkoleń. Zgodnie z postanowieniami umowy z Ministrem dane z bazy ankiet były podstawą pomiaru zakładanego rezultatu realizacji zadania w zakresie m.in. liczby osób objętych działaniami szkoleniowymi, liczby przeprowadzonych cykli szkoleń, liczby i odsetka osób, które podniosły swój poziom wiedzy (zarówno w odniesieniu do chorych, jak i ich opiekunów) oraz liczby

¹⁴ Szkolenia realizowano także w okresie luty – marzec tj. w miesiącach nie ujętych w harmonogramach (oraz innej korespondencji) przekazywanej do Ministra. Przeprowadzono 35 szkoleń, w których przeszkolono 700 osób (wg. danych z list obecności).

¹⁵ § 4 ust 15 umowy z Ministrem.

¹⁶ Sprawozdanie za czwarty kwartał nie zostało złożone, a informację w tym zakresie uwzględniono w sprawozdaniu rocznym, co było zgodne z treścią załącznika nr 2 do umowy z Ministrem i ustaleniem z koordynatorem projektu ze strony Ministerstwa Zdrowia.

¹⁷ Dane wykazywane w przedłożonych przez podwykonawców protokołach wykonania przedmiotu umowy za dany okres stanowiące załączniki do faktur.

¹⁸ Na każdego uczestnika szkolenia przypadło po jednej ankiecie wejściowej i wyjściowej.

¹⁹ Załącznik nr 1 do umowy z Ministrem *działanie 3.2 Wprowadzanie ankiet szkoleniowych do systemu*, wartość zadania na 2023 r. – 34 tys. zł.

uczestników szkoleń będących mieszkańcami mniejszych miejscowości²⁰. Dane ujęte w bazie²¹ nie były zgodne z informacją przekazaną w sprawozdaniu merytorycznym za 2023 r. do Ministra. Wyżej wymienione kwestie omówiono szerzej w *sekcji stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 26-29, 574-591, 650-660)

Zgodnie z postanowieniami umowy z Ministrem, wymogami konkursowymi oraz przyjętym przez Fundację *regulaminem rekrutacji uczestnictwa w projekcie* możliwość uczestnictwa w szkoleniu posiadały osoby chore na cukrzycę lub ich opiekunowie/bliscy przy założeniu, że dopuszcza się udział nie więcej niż dwóch osób z otoczenia jednego pacjenta. W wyniku analizy dokumentacji z okresów: maj, czerwiec oraz październik stwierdzono, że w szkoleniach brały udział osoby, co do których nie można jednoznacznie stwierdzić, że były pacjentami bądź opiekunami lub liczba opiekunów jednego pacjenta była wyższa niż określony wymóg, o czym szerzej w *sekcji stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 3-25, 74-83, 547-591, 650-660)

Zgodnie z postanowieniami umowy z Ministrem²² Fundacja była zobowiązana w 2023 r. do osiągnięcia następujących rezultatów:

- liczby osób objętych działaniami szkoleniowymi (z podziałem na pacjentów z cukrzycą oraz ich rodzin/ opiekunów), dotyczyło to 6800 osób,
- liczby przeprowadzonych cykli szkoleń, dotyczyły to 340 grup.

Według list obecności dotyczących poszczególnych szkoleń i bazy ankiet szkoleniowych nie osiągnięto ww. wskaźników, o czym szerzej w *sekcji stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 3-72, 547-591, 650-660)

Do dnia zakończenia kontroli Minister Zdrowia nie skorzystał z przysługującego na podstawie § 7 ust. 1 umowy prawa do przeprowadzenia w Fundacji kontroli.

(akta kontroli str. 3-25, 490-500)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Działania podjęte przez Fundację polegające na zawarciu ośmiu umów z podwykonawcami, w ramach których przekazano faktyczną realizację zadań przewidzianych w projekcie, były niezgodne ze złożoną ofertą i wnioskiem aplikacyjnym, w których Fundacja wskazała siebie jako realizatora działań w ramach projektu.

Fundacja w złożonym wniosku zobowiązała się do zapewnienia kadry niezbędnej do realizacji przedmiotu konkursu ofert, wskazując że w przypadku, gdy w zakresie własnych zasobów kadrowych podmiotu nie znajdują się osoby właściwe do realizacji poszczególnych działań wynikających z realizacji przedmiotu konkursu ofert, Oferent zleci realizację tych działań właściwym podmiotom/osobom oraz zobowiązuje się do wyłonienia właściwych podmiotów/osób w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji i równe ich traktowanie. W trakcie kontroli NIK ustaliła, że Fundacja wszystkie czynności związane z przygotowaniem, przeprowadzeniem oraz

²⁰ O liczbie mieszkańców mniejszej niż 50 tys.

²¹ Baza uczestników obejmowała 6733 osób.

²² Załącznik nr 2 do umowy z Ministrem lit. D *Zakładane rezultaty realizacji zadania oraz opis sposobu ich monitorowania/ ewaluacji*.

rozliczeniem szkoleń, a także sprawowanie kontroli nadzoru nad realizacją zadań w projekcie, zleciła podwykonawcom, co było sprzeczne z deklaracją zawartą w ofercie oraz wniosku aplikacyjnym.

Prezes Fundacji wyjaśnił, że Fundacja *na etapie planowania dokonała analizy możliwości wykonania każdego zadania samodzielnie (...) z analizy wynikała konieczność zatrudnienia dodatkowych 30 osób w każdym miejscu w województwie, gdzie odbywają się szkolenia, podpisywania setek umów na wynajem sal, wyżywienie, obecności na każdym szkoleniu pracownika Fundacji, komunikacji z każdą z ponad 6000 osób (...)*. Prezes Fundacji wskazał, iż z uwagi na powyższe skoncentrowano się na całościowym rozwiązaniu i wspólnym z wykonawcami nadzorze oraz monitoringu planowych działań, a także wyjaśnił, że *wybrane rozwiązanie było rozwiązaniem tańszym, gdyż ograniczało konieczność zatrudniania w każdym województwie kilku osób do zrealizowania zaplanowanych zadań*.

NIK nie podziela przedstawionego stanowiska, gdyż samodzielna realizacja zadań przez Fundację (z pominięciem podwykonawców) obniżyłaby koszty niektórych usług np. w zakresie zapewnienia usługi cateringowej, pełnienia nadzoru lub sprawowania funkcji kierownika projektu.

NIK nie kwestionuje możliwości realizacji części działań przez podwykonawców, jednakże zauważa, że podstawą powinna być realizacja działań przez Fundację swoimi zasobami, a tylko wyjątkiem sytuacja korzystania z podwykonawców. Ponadto NIK zwraca uwagę, że całkowita realizacja zadań przez podmioty inne niż oferent wybrany w toku konkursu pozbawiła Fundację możliwości pełnienia bieżącego nadzoru nad realizowanymi zadaniami. Dotyczyło to w ocenie NIK właściwego i realizowanego z należytą starannością nadzoru nad działaniami prowadzonymi w ramach projektu, co potwierdzone zostało formalnym przekazaniem nadzoru merytorycznego osobie trzeciej. W ocenie NIK Fundacja nie była w związku z powyższym faktycznym realizatorem działań w ramach otrzymanej dotacji z budżetu państwa. Osobą odpowiedzialną za zawarcie umów z siedmioma podmiotami był Prezes Fundacji. W przypadku umowy na nadzór merytoryczny decyzję podjął Członek Zarządu na podstawie Uchwały Rady Fundacji.

(akta kontroli str. 3-72, 119-153, 224-487, 591-601, 614-622, 650-660)

- Umowa na realizację nadzoru merytorycznego projektu nie została skutecznie zawarta, gdyż przy tej czynności prawnej Fundacja była nieprawidłowo reprezentowana. Umowa została zawarta pomiędzy Fundacją reprezentowaną przez członka zarządu Fundacji a osobą prywatną, pełniącą jednocześnie funkcję Prezesa Fundacji. Zgodnie z brzmieniem § 7 statutu Fundacji oświadczenia woli w imieniu Fundacji składał jednoosobowo Prezes Fundacji. Jednocześnie nie doszło do potwierdzenia umowy w trybie art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny²³. Tytułem umowy Fundacja wypłaciła Prezesowi Fundacji w 2023r. wynagrodzenie w kwocie 192,0 tys. zł.

Jak wyjaśnił M. Barwiński, zawierając w imieniu Fundacji umowę z Szymonem Chrostowskim (...) *działałem na zasadzie powołania mojej osoby w dniu 29 września 2022 r. na członka zarządu Fundacji*.

Prezes Fundacji w odniesieniu do zawarcia umowy przez członka zarządu wyjaśnił, że *zgodnie z dobrą praktyką i zasadami działania Fundacji, Prezes Zarządu nie powinien sam ze sobą podpisywać umów. Formalną zgodę na zatrudnienie Prezesa zarządu do pełnienia nadzoru merytorycznego nad projektem (...) wyraziła Rada Fundacji w stosownej uchwale. Na tej podstawie, umowę (...) podpisał Członek Zarządu Michał Barwiński, wykonując uchwałę wyższego rzędu (...)*.

²³ Dz. U. z 2023 r. poz. 1610 ze zm.

NIK zwraca uwagę, że zgodnie ze statutem Fundacji tylko Prezes Fundacji może składać oświadczenia woli w jej imieniu, a tym samym przedmiotowa umowa na nadzór merytoryczny projektu nie została skutecznie zawarta. Ponadto z treści umowy wynika, że nie została ona zawarta z Prezesem Fundacji, ale z Panem Szymonem Chrostowskim, działającym jako osoba fizyczna. Powierzenie dodatkowych zadań Prezesowi Fundacji mogło nastąpić bowiem wyłącznie w drodze uchwały Rady Fundacji, gdyż zgodnie z § 7 ust. 6 Statutu Fundacji Rada Fundacji powołując prezesa, mogła określić jego wynagrodzenie, przy czym nie mogło ono przekraczać 1,5 krotności przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w sektorze przedsiębiorstw ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za rok poprzedni. Członek Zarządu nie był uprawniony do zawarcia takiej umowy, na co zwrócił uwagę w wyjaśnieniach Prezes Fundacji, wskazując, że zawarcie umowy stanowiłoby faktycznie czynność prawną dokonywaną „z samym sobą”. Wystąpienie po stronie Fundacji nieupoważnionego do reprezentacji Członka Zarządu służyło w ocenie NIK ominięciu zakazu dokonywania takich czynności prawnych.

(akta kontroli str.353-364, 504-510, 549-554, 614-622)

3. Fundacja nie wywiązała się z obowiązku informowania Departamentu Zdrowia Publicznego Ministerstwa Zdrowia o planowanych wydarzeniach na 14 dni przed dniem ich realizacji, do czego zobowiązywał § 4 ust. 15 umowy z Ministrem.

Przedłożone do MZ trzy harmonogramy wskazywały daty i miejsca organizacji szkoleń inne niż wynikające faktycznie z list obecności. Na 240 zrealizowanych szkoleń w 176 przypadkach (czyli 73,3%) terminy wynikające z list obecności nie zgadzały się z terminami ujętymi w harmonogramach przekazanych do Ministra.

Prezes Fundacji wyjaśnił, że *nie informowano MZ o planowanych w związku z realizacją umowy warsztatach, spotkaniach* poza przekazanymi harmonogramami szkoleń, tj. okres kwiecień-czerwiec, lipiec-wrzesień oraz październik-grudzień. Ponadto w odniesieniu do braku aktualizacji harmonogramu zadania Prezes Fundacji wyjaśnił, że Fundacja nie miała konkretnych wytycznych w tym zakresie. *Fundacji jako realizatorowi, zależało na osiągnięciu założonych rezultatów i wskaźników, dot. liczby przeszkolonych osób (6800), liczby województw objętych szkoleniami (10) w 2023 roku*, zgodnie z Umową. Większość szkoleń została zrealizowana w okresie od kwietnia do grudnia 2023 r.

W odniesieniu do niezgodności dat i miejsc realizacji szkoleń ujętych w harmonogramach, a faktycznie przeprowadzonych Prezes Fundacji wyjaśnił, że daty faktycznych szkoleń mogły finalnie odbiegać od planu (planowanego harmonogramu, który był sporządzany na trzy miesiące do przodu) w trakcie danego okresu rozliczeniowego, były bowiem uzależnione od procesu postępującej rekrutacji, zebrania się odpowiedniej liczby osób na szkolenia w danych regionach oraz innych zmiennych, jak np. zachorowań kadry szkoleniowej (absencji chorobowej). Ponadto Prezes Fundacji wyjaśnił, że zmianom ulegały, w trakcie trzech miesięcy wskazanych w przekazywanych harmonogramach, miejsca szkoleń, z uwagi na dynamikę rekrutacji. Prezes Fundacji wyjaśnił również, iż zgodnie z regulaminem konkursu Fundacja była odpowiedzialna za realizację konkretnej ilości szkoleń w województwie, a nie do realizacji szkoleń w konkretnej miejscowości. Biorąc pod uwagę grupę docelową, szkolenia realizowano w miejscach najdogodniejszych dla uczestników.

Natomiast w odniesieniu do braku przekazywania do Ministra informacji o planowanych wydarzeniach z 14 dniowym wyprzedzeniem Prezes Fundacji wyjaśnił, że Fundacja nie miała świadomości takiej konieczności ani potrzeby aktualizacji harmonogramów w trakcie realizacji szkoleń w danym okresie rozliczeniowym. Zgodnie z prośbą opiekunów projektu przekazywano harmonogramy szkoleń (zaplanowane na trzy miesiące do przodu).

(akta kontroli str.3-24, 84-101, 490- 492, 494-500, 516-554, 614-622, 650-660)

4. Sprawozdanie za pierwsze półrocze 2023 r. zostało przekazane 2 sierpnia 2023 r., tj. z 18 dniowym opóźnieniem w stosunku do terminu określonego w części B. *Harmonogram sprawozdawania i rozliczania realizacji zadania załącznika nr 2 do umowy z Ministrem.*

Prezes Fundacji wyjaśnił, że powodem niedotrzymania terminu było przeoczenie zapisu wynikającego z umowy o przedkładaniu sprawozdań w trybie półrocznym. Wskazano, że po telefonicznym kontakcie z Ministerstwem Zdrowia Fundacja złożyła sprawozdanie.

(akta kontroli str. 3-63, 102-118, 543-546)

5. Weryfikacja merytoryczna dokumentów będących podstawą wypłaty wynagrodzenia dla wykonawców szkoleń była prowadzona z naruszeniem § 5 ust. 1 umowy z Ministrem, tj. realizacji przedmiotu umowy z należytą starannością, w szczególności ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie. Podstawą wypłaty wynagrodzenia dla podwykonawców były przedłożone faktury wraz z protokołami przedmiotu wykonania umowy wskazującymi liczbę szkoleń i osób przeszkolonych w danym okresie. Dane zawarte w protokołach (6820 osób i 341 szkoleń) nie były zgodne z listami obecności w których wykazano o 15,3% mniej osób i 15,5% mniej szkoleń (5777 osób i 288 szkoleń) w stosunku do przedłożonych przez podwykonawców protokołach wykonania przedmiotu umowy. W odniesieniu do szkoleń organizowanych przez SED Stowarzyszenie Edukacji Diabetologicznej za okres maj-czerwiec 2023 r. wykazano realizację 107 cykli szkoleniowych (2140 osób), natomiast listy obecności potwierdziły 50 cykli szkoleniowych (tj. 53,3% mniej) dla 989 osób (tj. 53,8% mniej), co skutkowało zawyżeniem faktury na kwotę 204,9 tys. zł. Dla okresu lipiec-wrzesień 2023 r. wykazano realizację 55 szkoleń dla 1100 osób, a według list obecności zrealizowano 56 szkoleń dla 1087 osób, co skutkowało zawyżeniem faktury na kwotę 1,0 tys. zł. W przypadku podwykonawcy Specmed Sp. z o.o. w okresie 1- 29 czerwca 2023 r. wykazano realizację 17 cykli szkoleniowych dla 340 uczestników, a według list obecności przeprowadzono 16 cykli dla 324 osób, co skutkowało zawyżeniem faktury na kwotę 3,3 tys. zł. Dla okresu 1-29 września 2023 r. wykazano odpowiednio 13 cykli szkoleniowych i 260 osób a wg. list obecności przeprowadzono 9 cykli szkoleniowych dla 181 osób, co skutkowało zawyżeniem faktury na kwotę 14,2 tys. zł. Dla okresu 20-31 listopada 2023 r. wskazano 7 cykli szkoleniowych dla 140 uczestników, natomiast listy obecności wykazały 6 cykli na 123 osób, co skutkowało zawyżeniem faktury na kwotę 3,3 tys. zł. Łączna kwota zapłacona przez Fundację na podstawie wykazanych przez podwykonawców faktur była o 226,8 tys. zł wyższa niż wartości wynikającej z list obecności faktycznie przeszkolonych osób. Jak wyjaśnił Prezes Fundacji, szkolenia i ich rozliczenia były prowadzone w dobrej wierze przy zachowaniu możliwie jak największej staranności i rzetelności. *Rozbieżności mogą wynikać jedynie z niedopatrzenia, dlatego Fundacja wprowadzi nową formę sprawozdawczości w nowym okresie rozliczeniowym, tak ażeby nikt nie miał wątpliwości co do prawidłowości realizowanego zadania. Prezes Fundacji podkreślił także, że kontrola wykazała kilka niepożądanych zdarzeń, zatem doloży wszystkich starań, żeby wyeliminować je w przyszłości (...).*

NIK wskazuje, że samo zaufanie w stosunku do działań podwykonawcy, w szczególności w zakresie rozliczeń, nie może być podstawą bezwarunkowej współpracy, tym bardziej w przypadku zaistnienia nieprawidłowości, które zostały przez Fundację potwierdzone.

(akta kontroli str. 154-156, 274-279, 337-352, 549-555, 574-591, 614-622, 650-660)

6. Sprawozdania okresowe za 2023 r. przekazywane Ministrowi zawierały niespójne dane, także w odniesieniu do dokumentów źródłowych (protokoły, dokumentacja przekazywana od wykonawców, listy obecności, baza ankiet) będących podstawą ich sporządzania. Nieprawidłowe dane w zakresie liczby szkoleń, osób przeszkolonych świadczą także o nieosiągnięciu zakładanych wskaźników przewidzianych umową. Nieprawidłowości dotyczyły:

- a. Błędno wykazania liczby przeprowadzonych szkoleń w sprawozdaniu merytorycznym z realizacji zadania za 2023 r. W pkt. 2 (w zakresie działań 2.1, 2.2 oraz 2.3) wykazano realizację 341 szkoleń (6820 osób) natomiast w pkt. 5 sprawozdania w zakresie osiągnięcia zakładanych rezultatów wskazano realizację łącznie 340 szkoleń. Wykazana liczba godzin osób przeprowadzających szkolenia, tj. dietetyk i pielęgniarka²⁴, odpowiada realizacji 331 szkoleń, tj. o 2,9% mniej niż wykazano w sprawozdaniu.

Prezes Fundacji wyjaśnił, że wyżej ww. różnice wynikały z błędów w zliczaniu godzin pracy.

(akta kontroli str. 134-156, 516-530, 556-557, 614-622)

- b. Błędno wykazania liczby szkoleń i ich uczestników w sprawozdaniach okresowych w stosunku do danych źródłowych ujętych na listach obecności. W okresie styczeń-czerwiec 2023 r. w sprawozdaniu wykazano 128 szkoleń i 2560 osób. Listy obecności za okres kwiecień-czerwiec wskazały realizację 110 szkoleń (2197 osób)²⁵. W okresie lipiec-wrzesień 2023 r. wykazano 115 szkoleń (2300 osób). Listy obecności za ten okres wykazały 95 szkoleń (1878 osób). Sprawozdanie roczne wskazuje na przeprowadzenie 341 szkoleń (6820 osób). Listy obecności wykazały 288 szkoleń, w których uczestniczyło 5777 osób, tj. o 15,5% mniej szkoleń i 15,3% mniej uczestników.

Prezes Fundacji, w zakresie wskazania faktycznej liczby szkoleń i osób przeszkolonych w pierwszym półroczu 2023 r., wyjaśnił, że *liczba szkoleń i przeszkolonych osób w danym okresie rozliczeniowym (sprawozdawczym) była raportowana zgodnie z przekazanymi za ten okres (do momentu złożenia sprawozdania), protokołami ze zrealizowanych usług szkoleniowych oraz informacji z przekazanej dokumentacji. W sprawozdaniu za dany okres rozliczeniowy, uwzględniono liczbę szkoleń zgodną z przekazanymi fakturami i rachunkami przedłożonymi przez wykonawców szkoleń, do których otrzymano dokumentację (protokoły i dane dot. szkoleń) przed datą złożenia sprawozdania. Kolejne szkolenia zostały uwzględnione w następnym okresie sprawozdawczym. Zdarzyło się również, że dokumentacja ze zrealizowanych we wskazanym okresie rozliczeniowym szkoleń spływała z opóźnieniem czasowym (konieczność przekazania przez wykonawców dokumentów do osób wypełniających bazy, weryfikacji i przesłania dokumentacji do Fundacji).*

Dodatkowo w zakresie powodów realizacji cykli szkoleniowych przed datą zawarcia aneksu Prezes Fundacji wyjaśnił, że kierowano się ogólnymi przesłankami tj. *dobrem projektu, możliwością jego realizacji zgodnie z założonymi wskaźnikami i rezultatami, których osiągnięcie byłoby arcy-trudne w krótszym niż planowanym pierwotnie czasie (...).*

²⁴ Liczba godzin po 1324 dla dietetyka oraz pielęgniarki diabetologicznej, co odpowiada 331 szkoleniom, gdzie na jedno ośmio-godzinne szkolenie rozliczano po cztery dla każdej z tych osób.

²⁵ Biorą pod uwagę datę podpisania aneksu do umowy z Ministrem (18 maja 2023 r.) liczba przeprowadzonych szkoleń od dnia jego podpisania do końca czerwca wyniosła 57 i dotyczyła 1143 uczestników.

NIK zwraca uwagę, że rozbieżności w zakresie danych dotyczących liczby szkoleń wynikających z list obecności w stosunku do ujętych w protokołach wykonania przedmiotu umowy przedkładanych przez realizatorów szkoleń nie potwierdzają prawdziwości danych sprawozdanych Ministrowi Zdrowia i faktycznego stopnia realizacji zadania w zakresie liczby osób przeszkolonych oraz stopnia osiągnięcia wymaganych wskaźników określonych w umowie. W ocenie NIK kompletność i prawidłowość przekazywanych sprawozdań naruszają §5 ust. 1 umowy z Ministrem w zakresie dochowania należytej staranności przy wykonywaniu czynności będących przedmiotem umowy zawartej z MZ.

(akta kontroli str.102-153, 516-541, 549-555, 614-622, 650-660)

- c. Błędne wskazania liczby godzin dydaktycznych dla osób prowadzących szkolenia tj. dietetyka oraz pielęgniarki diabetologicznej. W okresie styczeń-czerwiec 2023 r. wskazano realizację po 512 godzin, co odpowiadało 128 szkoleniom²⁶. Listy obecności wskazują na realizację 90 szkoleń, tj. po 360 godzin dydaktycznych. W okresie lipiec-wrzesień 2023 r. wskazano po 460 godzin dydaktycznych, tj. 115 szkoleń, natomiast listy obecności wskazują na 99 szkoleń tj. 396 godzin. Sprawozdanie roczne za 2023 r. 1324 godziny, tj. 341 szkoleń, natomiast według list obecności zrealizowano 1232 godziny, tj. 308 szkoleń.

(akta kontroli str.102-153, 556-558, 614-622, 650-660)

- d. Błędnych danych zawartych w przedkładanych okresowych sprawozdaniach merytorycznych w 2023 r. w stosunku do informacji zawartych w bazie ankiet uczestników, o której mowa w załączniku nr 2 lit. D do umowy MZ. Przedłożona baza ankiet za 2023 r. wykazała łącznie 7613 ankiet dla osób z różnego rodzaju cukrzycą²⁷ oraz 1799 opiekunom. Dane te odbiegały od informacji ujętych w sprawozdaniu merytorycznym²⁸ za 2023 r.

Prezes Fundacji wyjaśnił, że w *sprawozdaniu rocznym ujęto liczne szkolenia i uczestników wynikająca z przekazanych protokołów i dokumentów księgowych, stanowiących oświadczenie wykonawców o ich zrealizowaniu*. Braki w bazie wyjaśniano, kontaktując się z wykonawcami. Prezes Fundacji potwierdził występowanie błędów technicznych przy wypisywaniu rekordów oraz fakt zgłoszeń wykonawców co do problemów technicznych w obsłudze bazy, czego skutkiem w bazie mogła zostać nieujęta część uczestników szkoleń. Wskazał także, że Fundacja podjęła prace nad *mechanizmem, który wyeliminuje takie błędy w przyszłości*.

Przedłożona baza ankiet nie umożliwiała weryfikacji informacji o liczbie przeprowadzonych szkoleń, daty oraz liczby uczestników (wprowadzonych ankiet) w danym miesiącu/okresie. Prezes Fundacji wyjaśnił, że *baza nie zawiera pozycji dot. daty szkolenia, dlatego nie ma możliwości wygenerowania raportów z danych okresów. Wprowadzanie danych do baz odbywało się w sposób ciągły, bez podziału uczestników na cykle szkoleniowe, daty, liczbę osób z danego szkolenia (...) baza służy wyłącznie ogólnym celom statystycznym i ewaluacyjnym (dotyczącym podsumowania rocznego)*.

W odniesieniu do sposobu weryfikacji przez Fundację faktycznie przeprowadzonych zadań w danym miesiącu / okresie w zakresie odbytych szkoleń (liczba cykli,

²⁶ Na osiem godzin szkolenia przypada po cztery godziny na dietetyka oraz cztery na pielęgniarkę diabetologiczną, zgodnie z załącznikiem nr 2 lit. D do umowy z Ministrem.

²⁷ 72 ankiety dotyczyły cukrzycy typu I; 4770 typu II, 90 cukrzycy ciężowej oraz dwie specyficznych rodzajów cukrzycy.

²⁸ 341 szkoleń w których udział wzięło 6820 osób, z czego 5023 osoby z cukrzycą oraz 1797 opiekunów.

uczestników) co do wprowadzonych danych do bazy Prezes Fundacji wyjaśnił, że Fundacja dokonywała weryfikacji dokumentacji papierowej po jej przekazaniu przez wykonawców z wprowadzonymi do bazy danych informacjami. W przypadku uwag czy wątpliwości były wyjaśniane na bieżąco z Wykonawcami.

NIK zwraca uwagę, że skala nieprawidłowości dotyczących danych zawartych w sprawozdaniach merytorycznych wskazują na faktyczny brak sprawowania nadzoru nad realizacją zadania.

(akta kontroli str.102-153, 516-530, 549-555, 614-622, 650-660)

7. W szkoleniach przeprowadzonych w ramach realizacji zleconego zadania brały udział osoby nie należące do kategorii osób, do których szkolenia były adresowane (chory/opiekun), lub dla których nie wskazano przypisania do tych kategorii, co było niezgodne z postanowieniami umowy.

Zgodnie z załącznikiem nr 4 do umów na organizację i przeprowadzenie szkoleń zawartych przez Fundację z wykonawcami szkoleń (Stowarzyszenie Edukacji Diabetologicznej oraz Specmed Sp. z o.o. – umowy zawarte 21 października 2022 r.) oraz wytycznymi MZ wskazanymi w załączniku nr 1 do ogłoszenia o konkursie ofert wynikało, że w szkoleniach, obok osób chorych na cukrzycę, przewiduje się udział rodzin/opiekunów/osób bliskich pacjentów, przy czym dopuszcza się udział nie więcej niż dwóch osób z otoczenia jednego pacjenta. Wymóg w tym zakresie określono także w przyjętym przez Fundację regulaminie rekrutacji uczestnictwa w projekcie. Dokumentacja źródłowa, w odniesieniu do szkoleń realizowanych w maju 2023 r., wykazała 24 przypadki naruszenia tego warunku, tj. w jednym szkoleniu uczestniczyło 14 opiekunów jednego pacjenta, jedna osoba, która wskazała osoba niezdiagnozowana, jedna osoba jako były opiekun, oraz osiem osób, którym nie przypisano żadnego oznaczenia w zakresie chory/opiekun.

W dokumentacji dotyczącej szkoleń przeprowadzonych w czerwcu 2023 r. stwierdzono 42 takie przypadki, z czego: w 31 przypadkach nie zawarto żadnego oznaczenia w zakresie chory/opiekun, w jednym przypadku wskazano były opiekun, w siedmiu przypadkach dokonano błędnego wskazania (cztery – osoba z podwyższonym ryzykiem a trzy – z adnotacją „nie” przy wszystkich możliwych odpowiedziach). Ponadto w dwóch przypadkach wskazano – opiekun medyczny, natomiast w jednym wskazano – nie ma nikogo w rodzinie i wśród znajomych.

W dokumentacji dotyczącej szkoleń przeprowadzonych w październiku 2023 r. stwierdzono 54 przypadki: z czego osiem nie zawierało żadnego oznaczenia w zakresie chory/opiekun, w dwóch przypadkach wskazano jednocześnie chory/opiekun, w czterech wskazano – stan przedcukrzycowy, w pięciu wskazano – grupa ryzyka, 20 przypadków dotyczyło wskazania przez wszystkich uczestników danych jednego chorego, 20 przypadków, z których 17 uczestników wskazało danych jednego chorego, natomiast trzech uczestników dane innej osoby.

Prezes Fundacji w odniesieniu do uzyskiwania od zespołów szkoleniowych informacji w zakresie odstępstw od wymogów dotyczących ww. zasad uczestnictwa w szkoleniach wyjaśnił, że za pośrednictwem Wykonawców szkoleń były przekazywane informacje od zespołu szkoleniowego, również w tym zakresie. Ponadto Prezes Fundacji poinformował, że Ekspert ds. ewaluacji informował Wykonawców co do zasad rekrutacji, obowiązków, a także potrzebie prawidłowej sprawozdawczości. Prezes Fundacji wskazał, iż, proszono osoby szkolące o przestrzeganie wymogów w ww. zakresie, a Wykonawcy mieli informację o zasadach rekrutacji i obowiązku ich przestrzegania.

Prezes Fundacji w odniesieniu do sposobu weryfikacji przez Fundację przestrzegania ww. wymogów wyjaśnił, że weryfikacja przestrzeganych wymogów odbywała się na

podstawie przekazanej dokumentacji papierowej, wypełnianych baz oraz przez kontakt bezpośredni z Wykonawcami (telefoniczny, mailowy).

NIK zauważa, że zgodnie z postanowieniami umowy szkolenia dotyczyły osób chorych na cukrzycę lub opiekunów/bliskich i nie przewidywano udziału innych uczestników.

(akta kontroli str. 516-541, 574-591, 650-660)

8. Nie został osiągnięty zakładany rezultat liczby przeszkolonych osób, określony w umowie z Ministrem.

Zgodnie z umową z Ministrem Fundacja miała przeszkolić w 2023 r. 6800 osób. Tymczasem liczba osób objętych szkoleniami w 2023 r. za okres od kwietnia do grudnia wykazana na listach obecności dla szkoleń realizowanych przez Specmed Sp. z o.o. wykazała 2140 uczestników szkoleń. Liczba objętych szkoleniami za okres od maja do grudnia 2023 r. realizowanych przez SED wykazała 3637 osób. Łączna liczba osób przeszkolonych wyniosła więc 5777 i była niższa o 1023 osoby niż planowana na 2023 r., tj. 6800 osób.

Prezes Fundacji wyjaśnił, że szkolenia i ich rozliczenia były prowadzone w dobrej wierze przy zachowaniu możliwie jak największej staranności i rzetelności, a rozbieżności mogą wynikać jedynie z niedopatrzenia, dlatego zostanie wprowadzona nowa forma sprawozdawczości celem eliminacji takich przypadków w przyszłości.

NIK nie może przyjąć powyższych wyjaśnień, gdyż dane ujęte w bazie ankiet jak również wynikające z list obecności, które są faktycznym potwierdzeniem zrealizowanych szkoleń ze wskazaniem osób przeszkolonych i miejsca realizacji szkolenia nie potwierdzają tych informacji. W ocenie NIK poziom realizacji zadania przewidziany na 2023 r. dotyczący osiągnięcia zakładanych rezultatów realizacji zadania nie spełniał postanowień umowy z Ministrem.

Ponadto zdaniem NIK rozbieżność danych dotyczących liczby szkoleń, jak i osób przeszkolonych wskazuje na niedochowanie wymogu określonego w § 5 ust. 1 umowy z Ministrem wskazującym na wykonanie czynności będących przedmiotem umowy bez zachowania należytej staranności.

(akta kontroli str. 3-69, 134-153, 549-555, 574-591, 614-622, 650-660)

V. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK przedstawia następujące wnioski:

- Wnioski
1. Skorygować sprawozdanie merytoryczne poprzez uzgodnienie danych z dokumentacją źródłową oraz dokonać weryfikacji kosztów wykazanych w sprawozdaniu.
 2. Skorygować rozliczenie dotacji w zakresie kosztów nadzoru 192,0 tys. zł, jako wydatku poniesionego bez podstawy prawnej.
 3. Zapewnić bieżący nadzór nad prawidłowością prowadzonej dokumentacji realizowanej w ramach projektu w zakresie zgodności z danymi przekazywanymi przez podwykonawców.
 4. Podjąć działania umożliwiające sprawowanie faktycznego nadzoru nad realizacją umowy przez Fundację w szczególności w odniesieniu do dochowania należytej staranności realizacji postanowień umowy, celowości i racjonalności ponoszonych wydatków z niej wynikających.

5. Skorygować rozliczenie dotacji w zakresie kosztów działań szkoleniowych realizowanych przez SED Stowarzyszenie Edukacji Diabetologicznej w 2023 r. w zakresie kwoty 226,8 tys. zł, jako wydatku poniesionego bezzasadnie w odniesieniu do wykazania nieprawidłowej liczby zrealizowanych szkoleń i osób przeszkolonych.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie²⁹ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Departamentu Zdrowia Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 25 marca 2024 r.

Kontrolerzy

Tomasz Marcin Grudziński
Główny specjalista kp.

.....
podpis

Marcin Czyżewski
Specjalista kp.

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli

Departament Zdrowia

Dyrektor
DYREKTOR
Departamentu Zdrowia
z up.
.....
podpis
Paweł Korzeniowski
p.o. WICEDYREKTORA

²⁹ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres mailowy.

